

3ο Γυμνάσιο
Μενεμένης

Μουσείο
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

Φώτα, κάμερα, πάμε...!

Συμμετέχοντες

Σχολείο: 3ο Γυμνάσιο Μενεμένης

Τάξη: Γ' Γυμνασίου, Τμήματα: Γ1, Γ2

Αριθμός μαθητών: 24

Ποσοστό τσιγγανόπαιδων: 80%

Προφίλ τάξης: Η πλειονότητα των μαθητών μιλάει την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, δεδομένου ότι η μητρική τους είναι η τσιγγάνικη. Η συνεργασία τους ήταν σε γενικές γραμμές ικανοποιητική, αν και υπήρξαν κάποιες αντιπαλότητες όσον αφορά στη διανομή των ρόλων και δυσκολίες συνεννόησης αναφορικά με την υλοποίηση των δράσεων.

Γνωστικά αντικείμενα: Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας – Νεοελληνική Γλώσσα, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Ιστορία, Καλλιτεχνικά – Μουσική.

Διδακτική ενότητα: «Όπως τα βλέπει κανείς ...», απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Ελένης Σαραντίτη «Κάποτε ο κυνηγός».

Χρονική διάρκεια: Φεβρουάριος – Μάιος 2013

Εποπτικά μέσα - Τεχνολογικά εργαλεία - Υλικοτεχνική υποδομή: Οι δράσεις υλοποιήθηκαν στη Βιβλιοθήκη του σχολείου, στο Μουσείο Κινηματογράφου, στο Εργαστήριο πληροφορικής και στις μαθητικές τάξεις. Χρησιμοποιήθηκαν:

- ✓ σχολικά εγχειρίδια,
- ✓ διαδίκτυο: η ηλεκτρονική διεύθυνση της Βικιπαίδεια: <http://el.wikipedia.org>.
- ✓ λογισμικό επεξεργασίας κειμένου, προβολή παρουσίασης,
- ✓ βιντεοπροβολέας, τηλεόραση, DVD, φωτογραφική μηχανή, κινηματογραφική κάμερα.

Ονόματα εκπαιδευτικών: Δήμητρα Αυγερινού, Μαρία Τσιαλή, Γερακίνα Πατσαβρίδου, Ευθυμούλα Αντωνίου.

Μουσείο: Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Συλλογή Μουσείου: Αντικείμενο διαπραγμάτευσης αποτέλεσαν τα εκθέματα του Μουσείου και το οπτικοακουστικό του υλικό.

Διαπολιτισμική δυναμική: Γνωριμία με την κινηματογραφική τέχνη διαφορετικών χωρών και πολιτισμών.

Ονόματα εκπροσώπων μουσείου: Ειρήνη Δελιδάκη, Άννα Παπαζάκα, Αναστασία Χουρμουζιάδη, Δάνης Κόκκινος (μοντάζ της ταινίας).

Στόχοι

Γνωστικοί-μαθησιακοί-συναισθηματικοί

- Να προσεγγίσουν οι μαθητές με διαθεματικό και διεπιστημονικό τρόπο κείμενα με κοινή θεματική και να εμβαθύνουν στο περιεχόμενό τους.
- Να ευαισθητοποιηθούν για τα κοινωνικά προβλήματα που προβάλλονται μέσα από τα κείμενα (ρατσισμός, ξενοφοβία, κοινωνικές διακρίσεις, περιθωριοποίηση, χάσμα γενεών).
- Να κατανοήσουν την ερμηνεία των όρων «μετανάστης» και «πρόσφυγας», ώστε να αντιληφθούν τη σημασιολογική τους διαφοροποίηση.
- Να προβληματιστούν για το θέμα της προσφυγιάς.
- Να μνηθούν στην κινηματογραφική τέχνη.
- Να ασκηθούν στη διασκευή λογοτεχνικού κειμένου σε σενάριο, κατανοώντας τη διαφορετικότητα λογοτεχνικού – κινηματογραφικού λόγου.

Παιδαγωγικοί

- Να μάθουν οι μαθητές να εργάζονται ομαδικά κατανέμοντας εργασίες μέσα στα πλαίσια της ομάδας.
- Να καλλιεργηθεί η φαντασία και η δημιουργικότητα των μαθητών.
- Να καλλιεργηθεί το στοιχείο της ενσυναίσθησης μέσα από την οπτικοποίηση του λογοτεχνικού κειμένου.
- Να ασκηθεί η κριτική και αφαιρετική τους σκέψη.
- Να καλλιεργηθεί η συμπαραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου.
- Να καλλιεργηθεί το στοιχείο της βιωματικότητας μέσα από τη δραματοποίηση.

Στόχοι σχετικοί με τις ΤΠΕ

- Να εξασκηθούν οι μαθητές στη χρήση των μηχανών αναζήτησης.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του διαδικτύου και την αξιοποίηση ηλεκτρονικού υλικού (οπτικού - ηχητικού).
- Να είναι σε θέση να κατασκευάζουν πολυτροπικά κείμενα (κατασκευή αφίσας).

Σύνδεση με Πρόγραμμα Σπουδών

Όλες οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν είναι ενταγμένες στα αντίστοιχα ΑΠΣ – ΔΕΠΠΣ και σύμφωνα με το γενικό πνεύμα τους.

Συγκεκριμένα, ενισχύθηκε η βιωματική συμμετοχή των μαθητών μέσω της δραματοποίησης λογοτεχνικού κειμένου και καλλιεργήθηκαν γλωσσικές και καλλιτεχνικές δεξιότητες.

Ταυτόχρονα, προωθήθηκαν οικουμενικές και πανανθρώπινες αξίες και ιδεώδη, όπως η ισότητα, η ομόνοια, η ανθρωπιά και η αποδοχή της διαφορετικότητας.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη θετικής αντίληψης για τη σύγχρονη πολυπολιτισμική και πολυεθνική κοινωνία, στην κατανόηση του φαινομένου της μετανάστευσης διαχρονικά, στην καλλιέργεια της συνείδησης ότι ζούμε σ' έναν κόσμο πλουραλιστικό, και στην προσπάθεια της κατανόησης του εαυτού μας μέσα από τη γνωριμία και τη διαρκή σύγκριση με άλλα συστήματα αξιών, εθίμων και νοοτροπιών.

Τέλος, προβλήθηκαν, εξετάστηκαν διαθεματικά και αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης οι παρακάτω έννοιες: αλληλεπίδραση, πολιτισμικές ανταλλαγές, πολυπολιτισμικότητα, ομοιότητα – ετερότητα, ταυτότητα – διαφορά, εντόπιος – ξένος, ξеноφοβία, ανεκτικότητα, συνεργασία, επικοινωνία, κοσμοπολιτισμός – τοπικισμός, έθνος – παγκοσμιότητα, πατρίδα, νόστος, ξενιτιά, αγάπη – έρωτας.

Δράσεις

1. Ημερίδα (01/12/2012): «Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης». Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης. Εκ μέρους του σχολείου την ημερίδα παρακολούθησε ο διευθυντής, κ. Γεωργιάδης.
2. 1η επίσκεψη εκπροσώπων του μουσείου στο σχολείο (05/02/2013): ενημέρωση εκπαιδευτικών για το πρόγραμμα.
3. Ενημέρωση των τμημάτων για τη συνάντηση που είχαν οι διδάσκουσες με τις υπεύθυνες του Μουσείου Κινηματογράφου (06/02/2013).
4. 2η επίσκεψη εκπροσώπων του μουσείου (12/02/2013): εισαγωγή στις βασικές έννοιες του κινηματογράφου.
5. Επιλογή από τους μαθητές του λογοτεχνικού αποσπάσματος «Όπως τα βλέπει κανείς...» της Ελένης Σαραντίτη για να διασκευαστεί και να αποτελέσει το σενάριο της κινηματογραφικής ταινίας. Επεξεργασία

κειμενική - ιδεολογική. Οι μαθητές αποτυπώνουν σε μια φράση τη γενική τους εντύπωση από το κείμενο (13/02/2013).

6. Σεναριακές απόπειρες-πρώτη διανομή ρόλων (01/03/2013).

7. Διαθεματική προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου-σεναρίου στο πλαίσιο του μαθήματος της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής. Σύνδεση με το κεφ. 2.1 «Διακρίσεις και χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων». Επεξεργασία εννοιών: πολυπολιτισμική κοινωνία, προκαταλήψεις, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ρατσισμός, ξеноφοβία (05/03/2013).

8. 1η επίσκεψη μαθητών στο Μουσείο Κινηματογράφου (08/03/2013): γνωριμία με τα εκθέματα του Μουσείου – βιωματικό εργαστήριο με θέμα: «Μπροστά και πίσω από τις κάμερες».

Εικόνα 1: Στην αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων του μουσείου

Εικόνα 2: Περιεργαζόμαστε την κάμερα

Εικόνα 3: Κατασκευή στόργυ μπορντ

Εικόνα 4: Στόργυ μπορντ

Εικόνα 5: Στο πράσινο δωμάτιο

Εικόνα 6: Φώτα, κάμερα, πάμε!

9. Επίσκεψη στο σχολείο της κ. Ελισσάβητ Μυρογιάννη, υπεύθυνης της Υποδράσης 9.5 «Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών» και της κ. Δώρας Σεϊτανίδου, συνεργάτιδας της Υποδράσης, και συζήτηση με το διευθυντή και τις εκπαιδευτικούς σχετικά με το πρόγραμμα (12/03/2013).
10. Προβολή της κινηματογραφικής ταινίας «Σινεμά ο Παράδεισος» του Μπερνάντο Μπερτολούτσι (15/03/2013). Συζήτηση με τους μαθητές.
11. Προβολή της κινηματογραφικής ταινίας «Πολίτικη Κουζίνα» του Τάσου Μπουλμέτη (27/03/2013). Συζήτηση.
12. Διαθεματική προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου-σεναρίου στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Συνεξέταση κειμένων με θέμα την προσφυγιά, το ρατσισμό και την ξενοφοβία. Διδάχτηκαν τα κείμενα «Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς» της Μαρούλας Κλιάφα και «Ταξίδι χωρίς επιστροφή» της Διδώς Σωτηρίου (28/03/2013).
13. 3η επίσκεψη εκπροσώπων του μουσείου και συνεργάτιδας του προγράμματος. Ανάγνωση λογοτεχνικού κειμένου «Η βασίλισσα της Νάρνια» και προβολή της αντίστοιχης κινηματογραφικής ταινίας: συζήτηση για τις διαφορές λογοτεχνικού και κινηματογραφικού λόγου (29/03/2013).
14. Το θέμα της προσφυγιάς, της μετανάστευσης αλλά και της αγάπης και του έρωτα μέσα στην ποίηση. Ποιήματα: «Πουλάκι» του Ι. Βηλαρά, «Όλα τα πήρε το καλοκαίρι» του Οδ. Ελύτη, «Θέλω να παω στην ξενιτιά» και

«Ξενιτεμένο μου πουλί», δημοτικά τραγούδια και «Για τον όρο μετανάστες» του Μπ. Μπρεχτ (02 - 03/04/2013).

15. Προβολή ντοκιμαντέρ του National Geographic «Σμύρνη 1922», (με έμφαση στο προσφυγικό ζήτημα) στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεότερης – Σύγχρονης Ιστορίας (10/04/2013).

16. Διδακτικό σενάριο με χρήση ΤΠΕ και θέμα την «Προσφυγιά», στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεότερης – Σύγχρονης Ιστορίας: Ενότητα 44η, Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο (16/04/2013).

17. 2η επίσκεψη μαθητών στο Μουσείο Κινηματογράφου (14/05/2013): Γυρίσματα κινηματογραφικής ταινίας.

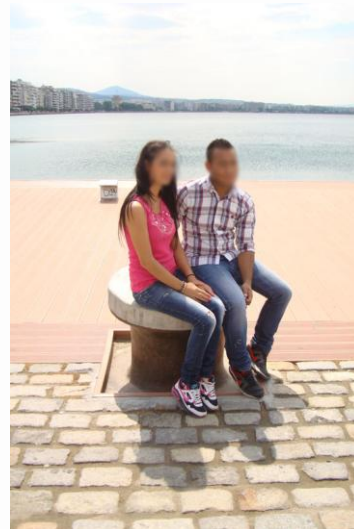
Εικόνα 7: Ετοιμασία για το γύρισμα

Εικόνα 8: Το γύρισμα της ταινίας

Εικόνα 9: Πώς να πετύχουμε το πλάνο

Εικόνα 10: Οι πρωταγωνιστές

Αξιολόγηση

Στο τέλος του προγράμματος, κάθε ομάδα ανέλαβε να προβάλει τη δράση της και ακολούθησε σύντομη διαλογική συζήτηση με σχολιασμό και κριτική των παρουσιάσεων από τους ίδιους τους μαθητές και έκφραση των εντυπώσεων και των προτάσεών τους (συμπαράγωγή προφορικού λόγου). Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τους μαθητές για τη συνολική αποτίμηση του προγράμματος.

Ως εκπαιδευτικοί θεωρούμε ότι το πρόγραμμα παρουσίασε αρκετές δυσκολίες που εντοπίστηκαν κυρίως στην έλλειψη ικανού χρόνου για την υλοποίηση των δράσεων, στην έλλειψη εξοικείωσης των μαθητών με αντίστοιχες δράσεις, καθώς και στην αδυναμία τους να συνεργαστούν αποτελεσματικά μεταξύ τους.

Ωστόσο, μας εντυπωσίασε η προθυμία και ο ενθουσιασμός τους καθ' όλη τη διάρκεια των δράσεων και η επιθυμία τους να συμμετέχουν σε παρόμοια προγράμματα και στο μέλλον.

Θεωρούμε κέρδος ότι μέσα από το πρόγραμμα δόθηκε η ευκαιρία σε παιδιά μιας προβληματικής και περιθωριοποιημένης περιοχής, όπως είναι ο Δενδροπόταμος, να προσεγγίσουν τις έννοιες του ρατσισμού, της προσφυγιάς και της ξενοφοβίας σε ένα ευρύτερο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο. Παράλληλα, τα παιδιά ήρθαν πιο κοντά, ενισχύθηκε ιδιαίτερα η ομαδικότητα και η μεταξύ τους συνεργασία και ενδυναμώθηκε η σχέση τους με τον κινηματογράφο.

